Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Cazacu Grigorii)
Dosarul nr. 3a-2156/25 (2-22124357-02-3a-26062025)

D E C I Z I E

1 aprilie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Președintele completului, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

Grefier Papuc Daniela

examinând în ședință publică, apelul declarat de Andriuță Constantin împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 martie 2025, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Andriuță Constantin împotriva Ministerului Afacerilor Interne, terț Casa Națională de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative și obligarea emiterii actelor administrative favorabile,

și acțiunea în contencios administrativ înaintată de Andriuță Constantin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Ministerul Afacerilor Interne cu privire la anularea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

a c o n s t a t a t:

Argumentele părților:

La 23 august 2022 Andriuță Constantin a intentat acțiune împotriva Ministerului Afacerilor Interne, terț Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 22 iulie 2022 și nr. ***** din 31 mai 2022, obligarea includerii și calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne a anilor de studii 1992-1996 considerându-l încadrat în serviciul organelor afacerilor interne din 12 septembrie 1992, obligarea eliberării certificatului cu privire la confirmarea îndeplinii serviciului neîntrerupt în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 12 septembrie 1992-1 septembrie 2021.

În motivarea acțiunii a invocat faptul că, la 12 septembrie 1992, în baza Ordinului Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr. ***** din 2 septembrie 1992, „cu privire la delegarea elevilor la studii în liceul militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România și a studenților Academiei Naționale de Poliție „Ștefan cel Mare” la învățătură la Academia de poliției din România, a fost înmatriculat si detașat la efectuarea studiilor la Liceul Militar „Neagoe Basarab” din Buzău al Ministerului de Interne din România, iar în atare situație, scopul înmatriculării și detașării cursanților din Republica Moldova la înmatricularea la studii și detașarea la Liceul Militar „Neagoe Basarab” din Buzău (România) al Ministerului de Interne din România, a fost asigurarea colaborării internaționale în domeniul pregătirii

cadrelor de juriști pentru organele afacerilor interne și subdiviziunile afacerilor interne în instituțiile de învățământ de specialitate din alte țări.

Consecvent, a menționat că în luna iulie anul 1996 reclamantul cu succes a absolvit Liceul Militar „Neagoe Basarab" din Buzău al Ministerului de Interne din România, astfel continuând activitatea sa, în organele afacerilor interne până la data de 1 septembrie 2021 ca urmare a încetării raporturile de serviciu (în legătură cu pensionarea acestuia).

Totodată, a declarat că potrivit ordinului nr. ***** din 15 iulie 2019, eliberat de către Șeful IGP „cu privire la procedurile de personal în privința angajaților Inspectoratului General al Poliției și submisiunilor subordonate acestuia", a reținut perioada relevantă și a calculat corect, vechimea în muncă a reclamantului pentru stabilirea treptelor de salarizare la data de 1 mai 2019 ce a constituit la acel moment 26 ani, 07 luni, 19 zile fiind inclusă si perioada vechimii în muncă: 1992-1996.

Prin urmare, în legătură cu pensionarea, reclamantul, în temeiul Ordinului nr. *****. din 28 august 2021 emis de către Ministrul Afacerilor Interne, au fost încetate raporturile de serviciu cu acesta, în acest sens fiind perfectat certificatul ***** din 7 septembrie 2021.

Astfel, a specificat că, potrivit certificatului ***** din 07.09.2021 eliberat de către Șeful secției resurse umane a DMI a MAI, în privința reclamantului, s-a confirmat că a îndeplinit serviciul neîntrerupt în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în funcții cu statut special/polițienesc/militar în perioada: 19 iulie 1996-1 septembrie 2021 (angajare prin ordinul Academiei de Poliție „Ștefan cel Mare" a MAI, ***** din 19 septembrie 1996 și încetarea serviciului prin Ordinului MAI, Nr. *****. din 28 august 2021) și a fost calculată vechimea în muncă doar de (25 ani, 1 lună, 11 zile), or de fapt, în momentul emiterii certificatului respectiv, autoritatea competentă Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a omis includerea perioadei vechimii în muncă a anilor 1992-1996, dealtfel, perioada în care reclamantul a fost înmatriculat și detașat la efectuarea studiilor la Liceul Militar "Neagoe Basarab" din Buzău al Ministerului de Interne din România în temeiul Ordinului Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, nr. ***** din 2 septembrie 1992, „cu privire la delegarea elevilor la studii în liceul militar „Neagoe Basarab", or. Buzău, România și a studenților Academiei Naționale de Poliție „Ștefan cel Mare" la învățătură la Academia de poliției din România".

Subsecvent, a relevat că, prin neincluderea perioadei vechimii în muncă a anilor 1992-1996, i se încalcă grav drepturile acestuia, prevăzute de legislația pertinentă a Republicii Moldova, ce vizează statutul special în organele interne, motiv pentru care, nu beneficiază pe deplin de mărimea integrală a pensiei sale care urmează să o primească, fiind la moment calculată într-un mod necorespunzător, cauzând-i prejudicii materiale semnificative.

În aceste condiții a notat că, la 13 mai 2022 a înaintat o cerere către pârâtul Ministerul Afacerilor Interne prin care a solicitat, includerea perioadei de studii și calcularea vechimii în muncă în organele afacerilor interne în privința sa, a perioadei de studii anii 1992-1996, prin care a fost înmatriculat și detașat la Liceul Militar „Neagoe Basarab" din Buzău al Ministerului de Interne din România în temeiul Ordinului Ministerului Afacerilor Interne al

Republicii Moldova, nr. ***** din 2 septembrie 1992, „cu privire la delegarea elevilor la studii în liceul militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România și a studenților Academiei Naționale de Poliție „Ștefan cel Mare” la învățătură la Academia de poliției din România” precum și a elibera certificatul corespunzător, cu privire la confirmarea îndeplinirii serviciului neîntrerupt în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în funcții cu statut special/polițienesc/militar potrivit căruia este indicată perioada vechimii în muncă: 12 septembrie 1992-1 septembrie 2021”.

Respectiv, prin Decizia nr. ***** din 31 mai 2022, adoptată de către Ministerul Afacerilor Interne a fost respinsă ca neîntemeiată cererea.

În aceeași ordine de idei, a susținut că referitor la respectarea procedurii prealabile, prin cererea prealabilă adresată Ministerului Afacerilor Interne a solicitat, anularea răspunsului/Decizia nr. ***** din 31 mai 2022 și admiterea solicitărilor invocate în cererea inițială depusă de către reclamantul Andriuță Constantin.

Corespunzător, prin Decizia nr. ***** din 22 iulie 2022, de către pârâtul Ministerul Afacerilor Interne a respins cererea prealabilă ca fiind neîntemeiată, iar în atare situație, actele administrative adoptate de către pârâtul Ministerul Afacerilor Interne în privința sa, le consideră defectuoase și ilegale.

În drept, a invocat prevederile art. 2 din Legea *****8 din 17 martie 1992 despre obligațiunea militară și serviciul militar al cetățenilor Republicii Moldova, (*abrogată prin LP1245 din 18 iulie 2002, MO137-138/10 octombrie 2002 art. 1054*), care statuau că, Serviciul militar este un gen special de serviciu de stat, care constă în îndeplinirea de către cetățeni a datoriei constituționale de apărare a statului în rândurile Forței Armate, pe baza obligațiunii militare sau a angajării benevole prin contract, care prevede serviciul militar al efectivului de soldați, al sergenților, ofițerilor și ai elevilor din instituțiile de învățământ militar.

Suplimentar, a făcut trimitere și la punctul 63^1 lit. d) din Regulamentul cu privire la serviciul în organele afacerilor interne, nr. 334 din 8 iulie 1991 cu modificările ulterioare la acel moment, care prevede expres că, la calcularea vechimii în muncă se includ, în corespundere cu vechimea calendaristică, următoarele perioade: studiile în învățământ militar (special).

În context, a menționat că, Liceul Militar „Neagoe Basarab” din Buzău al Ministerului de Interne din România în perioada 1992-1996 a avut statul/profilul militar, iar elevii înmatriculați la această unitate de învățământ au fost încazarmați având drepturi și îndatoririle specifice de regulamente militare.

Astfel, a punctat că, beneficiază de dreptul de a i se include perioada de studii, cu includerea perioadei de studii și calcularea vechimii în muncă în organele afacerilor interne în privința sa, și anume a perioadei de studii 1992-1996, prin care a fost înmatriculat și detașat la Liceul Militar „Neagoe Basarab” din Buzău al Ministerului de Interne din România în temeiul Ordinului Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, nr. ***** din 2 septembrie 1992, „cu privire la delegarea elevilor la studii în liceul militar

„Neagoe Basarab”, or. Buzău, România și a studenților Academiei Naționale de Poliție ”Ștefan cel Mare” la învățătură la Academia de poliției din România” precum și a elibera certificatul corespunzător, cu privire la confirmarea îndeplinirii serviciului neîntrerupt în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în funcții cu statut special/polițienesc/militar potrivit căruia este indicată perioada vechimii în muncă: 12 septembrie 1992-1 septembrie 2021”, or abrogarea ulterioară a Legii în baza căreia persoana a obținut un drept legal nu produce efecte juridice în privința acesteia.

În esență, a declarat că decizia nr. ***** din 31 mai 2022 precum și Decizia nr. ***** din 22 iulie 2022, adoptate de către Ministerul Afacerilor Interne, au fost emise cu încălcarea gravă a prevederilor Codului administrativ reprezentând un act administrativ individual defavorabil acestuia.

Respectiv, a evidențiat că, înainte de a fi adoptat actul administrativ individual defavorabil, urma să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis, oferindu-i dreptul de a se expune asupra celor menționate de către Ministerul Afacerilor Interne, însă acest fapt, nu a fost efectuat de către Ministerul Afacerilor Interne, fiind omisă respectarea procedurii administrative prin nerespectarea notificării și audierii Reclamantului.

Reieșind din cele expuse, a precizat că, Decizia nr. ***** din 31 mai 2022 precum și Decizia nr. ***** din 22 iulie 2022, adoptate de către Ministerul Afacerilor Interne reprezintă acte administrative defectuoase, adoptate cu încălcarea gravă a procedurii administrative, motiv pentru care, urmează a fi anulate integral de către instanța de judecată. Or, Decizia nr. ***** din 31 mai 2022 precum și Decizia nr. ***** din 22 iulie 2022, adoptate de către Ministerul Afacerilor Interne, au fost adoptate contrar procedurii administrative și în lipsa unei motivări complete și obligatorii, fapt care duce la eludarea completă a desfășurării procedurii administrative corespunzătoare și încălcarea flagrantă a prevederilor codului administrativ.

În acest sens, a mai menționat că, motivarea este obligatorie pentru fiecare act administrativ adoptat, potrivit căruia se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt, pe care le-a luat în considerare autoritatea publică cu privire la decizia sa, fapt care a fost omis de către Ministerul Afacerilor Interne.

Având în vedere circumstanțele menționate mai sus, raportate la prevederile art. 118 din Codul administrativ, a opinat că în lipsa unei motivări complete și corespunzătoare în actului administrativ individual pune la îndoială proporționalitatea, legalitatea și obiectivitatea adoptării respingerii actului administrativ individual.

Prin urmare, a solicitat Andriuță Constantin, anularea răspunsurilor nr. ***** din 22 iulie 2022 și nr. ***** din 31 mai 2022, obligarea includerii și calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne a anilor de studii 1992-1996 considerându-l încadrat în serviciul organelor afacerilor interne din 12 septembrie 1992, obligarea eliberării certificatului cu privire la confirmarea îndeplinii serviciului neîntrerupt

în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 12 septembrie 1992-1 septembrie 2021.

Totodată, la 11 octombrie 2022, reclamantul Andriuță Constantin a intentat acțiune împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Ministerul Afacerilor Interne, privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 29 iulie 2022, precum și nr. ***** din 6 septembrie 2022 cu obligarea includerii și calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne a anilor de studii 1992-1996 considerându-l încadrat în serviciul organelor afacerilor interne din 12 septembrie 1992, invocând aceleași temeiuri de fapt și de drept.

Astfel, prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 21 septembrie 2023, s-a conexat cauza nr. 3-2562/22 la acțiunea intentată de Andriuță Constantin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actelor, obligarea recalculării pensiei, la cauza nr. 3-2196/2022 la cererea de chemare în judecată depusă de Andriuță Constantin împotriva Ministerului Afacerilor Interne, terț Casa Națională de Asigurări Sociale, privind anularea acțiunea, obligarea emiterii actului.

La 3 octombrie 2022, pârâta Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus referință aferentă cererii de chemare în judecată, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată (f.d.39-42).

La 12 octombrie 2022, pârâtul Ministerul Afacerilor Interne, a depus referință aferentă cererii de chemare în judecată, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată (f.d.43-50).

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 martie 2025, cererea de chemare în judecată depusă de către Andriuță Constantin împotriva Ministerului Afacerilor Interne, terț Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 22 iulie 2022 și nr. ***** din 31 mai 2022, obligarea includerii și calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne a anilor de studii 1992-1996 considerându-l încadrat în serviciul organelor afacerilor interne din 12 septembrie 1992, obligarea eliberării certificatului cu privire la confirmarea îndeplinii serviciului neîntrerupt în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 12 septembrie 1992-1 septembrie 2021, precum și acțiunea intentată de Andriuță Constantin împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Ministerul Afacerilor Interne, privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 29 iulie 2022, precum și nr. ***** din 6 septembrie 2022 cu obligarea includerii și calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne a anilor de studii 1992-1996 considerându-l încadrat în serviciul organelor afacerilor interne din 12 septembrie 1992, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 4 aprilie 2025 Andriuță Constantin, prin intermediul avocatului a declarat cerere de apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 martie 2025, cu

emiterea unei decizii prin care fie admisă integral acțiunea.

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art. 232 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 19 martie 2025, iar apelul nemotivat a fost declarat la 4 aprilie 2025. Hotărârea motivată a fost recepționată de către reprezentantul apelantului Andriuță Constantin, avocatul Caciuc Gheorghe, la 6 iunie 2025, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.105), iar apelul motivat a fost depus la 30 iunie 2025, prin intermediul poștei electronice, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei. Prin urmare, Colegiul constată că atât apelul nemotivat, cât și cel motivat au fost depuse în interiorul termenului legal.

Argumentele participanților la proces:

În cererea de apel, apelantul Andriuță Constantin, reprezentat de avocatul Caciuc Gheorghe, în esență a reiterat argumentele de fapt și de drept ce au fost indicate în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar, a precizat că, studiile efectuate în perioada 1992–1996 aveau caracter militar, fiind desfășurate într-o instituție de învățământ militar, în condițiile unui regim specific serviciului militar, iar normele aplicabile la acel moment prevedeau includerea studiilor în instituțiile de învățământ militar sau special în calculul vechimii în muncă pentru serviciul în organele afacerilor interne. În acest context, a apreciat că perioada 12 septembrie 1992–1 septembrie 1996 urma să fie recunoscută drept vechime în muncă, iar ulterioara abrogare a normelor în baza cărora pretinde că a dobândit acest drept nu poate produce efecte asupra dreptului său.

În plan procedural, a invocat faptul că actele administrative contestate emise de Ministerul Afacerilor Interne și de Casa Națională de Asigurări Sociale nu sunt motivate conform cerințelor art. 118 din Codul administrativ, iar anterior emiterii acestora nu ar fi fost audiat, deși actele îi erau defavorabile. În opinia sa, aceste încălcări ale normelor Codului administrativ afectează legalitatea procedurii administrative și justifică anularea actelor contestate.

Prin urmare, a opinat că prima instanță a interpretat în mod greșit și restrictiv cadrul normativ aplicabil și a respins neîntemeiat acțiunea sa. Acesta solicită admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 19 martie 2025, anularea actelor administrative contestate, obligarea Ministerului Afacerilor Interne și Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în vechimea sa în muncă perioada 12 septembrie 1992–1 septembrie 1996 și să emită certificatul care să confirme îndeplinirea neîntreruptă a serviciului în cadrul MAI pentru perioada 12 septembrie 1992–1 septembrie 2021.

La 13 februarie 2026, Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus referință aferentă cererii de apel, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată și menținerea hotărârii primei instanțe.

La 23 februarie 2026, Ministerul Afacerilor Interne, a depus referință aferentă cererii de apel, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată și menținerea hotărârii primei instanțe.

Apelantul Andriuță Constantin, în ședința de judecată nu s-a prezentat, iar în temeiul dispozițiilor art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, instanța dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia, având în vedere faptul că procedura de citare legală a fost respectată, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție a citației, anexat la materialele cauzei. Totodată, se atestă că este prezent în ședința de judecată avocatul acestuia, Caciuc Gheorghe, care îi reprezintă interesele în baza mandatelor avocațiale Seria MAS, nr. ***** din 22 septembrie 2022 și Seria MA, nr. ***** din 4 noiembrie 2024.

În ședința de judecată reprezentantul apelantului Andriuță Constantin, avocatul Caciuc Gheorghe, a susținut cererea de apel înaintată pe motivele de fapt și de drept invocate și a solicitat admiterea acesteia.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul intimatului Ministerul Afacerilor Interne, Scalețchii Vasili, a susținut referința depusă pe motivele de fapt și de drept invocate, pledând pentru respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul intimatei Casa Națională de Asigurări Sociale, Bulgaru Andrei, susținut referința depusă pe motivele de fapt și de drept invocate, pledând pentru respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Aprecierea instanței de apel:

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii - respinge apelul.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 219 alin.(1)-(3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor

din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Admisibilitatea acțiunii:

Completul judiciar notează că controlul preliminar asupra admisibilității reprezintă o etapă obligatorie, ce vizează delimitarea strictă a tipului de acțiune și a cadrului juridic în care urmează a fi analizată pretenția dedusă judecății.

În conformitate cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În corespundere cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sânt afectate de actul administrativ individual, nu sânt destinatarii acestuia.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Analizând obiectul cererii deduse judecății, se atestă că reclamantul solicită, anularea răspunsurilor nr. ***** din 22 iulie 2022 și nr. ***** din 31 mai 2022, obligarea includerii și calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne a anilor de studii 1992-1996 considerându-l încadrat în serviciul organelor afacerilor interne din 12 septembrie 1992, obligarea eliberării certificatului cu privire la confirmarea îndeplinii serviciului neîntrerupt în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 12

septembrie 1992-1 septembrie 2021, precum și anularea răspunsurilor nr. ***** din 29 iulie 2022 și nr. ***** din 6 septembrie 2022 cu obligarea includerii și calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne a anilor de studii 1992-1996 considerându-l încadrat în serviciul organelor afacerilor interne din 12 septembrie 1992.

În aceste condiții, acțiunea formulată, se subscriu acțiunii în contestare și acțiunii în obligare, potrivit art. 206 alin. (1) lit. a) și b) din Codul administrativ.

Totodată, în temeiul dispozițiile art. 191 alin. (1) și art.196 alin. (1) din Codul administrativ, referitoare la competența materială și teritorială a instanțelor în materie de contencios administrativ, se constată că acțiunea introdusă de reclamant a fost înaintată instanței competente, fiind respectate cerințele privind competența jurisdicțională atât sub aspect material, cât și teritorial.

Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În temeiul art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Colegiul reține că reclamantul este destinatarul actelor administrative contestate și, prin acțiunea formulată, urmărește protecția unui drept propriu susceptibil de a fi vătămat prin activitatea administrativă a autorității.

Prin urmare, condiția privind revendicarea unui drept legitim, necesară admisibilității acțiunii în contencios administrativ, este întrunită, iar reclamantul beneficiază de control judecătoresc asupra activității administrative contestate, în sensul art. 39 din Codul administrativ.

În acord cu art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, *până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.*

Conform art. 209 alin. (1) lit. a), b) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Cu referire la procedura prealabilă, Completul judiciar remarcă că, acesta a fost respectată de către reclamant.

Analizând dispozițiile legale aplicabile și circumstanțele concrete ale cauzei, Colegiul constată că reclamanta are calitatea de persoană legitimă pentru a sesiza instanța de contencios administrativ, a respectat procedura și termenul de depunere a acțiunii, iar obiectul cererii nu se încadrează în situațiile exceptate de la controlul judiciar. În aceste condiții, nu se identifică motive de inadmisibilitate a acțiunii, iar instanța de fond a apreciat corect că sunt întrunite condițiile pentru admiterea acesteia.

Raționamentele asupra fondului acțiunii:

Din materialele cauzei, rezultă că la 12 septembrie 1992, în temeiul Ordinului MAI nr. ***** din 2 septembrie 1992 cu privire la delegarea elevilor la studii în Liceul Militar „Neagoe Basarab”, or. Buzău, România și a studenților Academiei Naționale de Politie „Stefan cel Mare” la învățătură la Academia de poliție din România, reclamantul a fost înmatriculat și detașat la efectuarea studiilor la Liceul Militar „Neagoe Basarab” din Buzău al Ministerului Afacerilor Interne din România.

Totodată, se atestă că, reclamantul în luna iulie a anului 1996 a absolvit Liceul Militar „Neagoe Basarab” al Ministerului Afacerilor Interne al României, continuându-și activitatea în organele afacerilor interne până la 1 septembrie 2021, când a încetat raporturile de serviciu în legătură cu pensionarea.

În aceste condiții, reclamantului i-a fost eliberat certificatul ***** din 7 septembrie 2021, prin care acestuia i-a fost stabilită vechimea calendaristică în serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în cuantum de 25 ani, 01 luni, 11 zile.

Consecvent, prin Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. ***** din 15 iulie 2019, în baza vechimii în muncă pentru stabilirea treptelor de salarizare la 1 mai 2019 ce constituia 26 ani, 07 luni, 19 zile, reclamantului i-a fost stabilit coeficientul de salarizare 4,8 (a se vedea f.d.29).

În context, reclamantul a constatat că, Ministerul Afacerilor Interne a omis includerea în vechimea în muncă perioada anilor 1992-1996, perioadă în care reclamantul a fost înmatriculat la Liceul Militar „Neagoe Basarab” al Ministerului Afacerilor Interne al României, pentru efectuarea studiilor.

Astfel, la 13 mai 2022 reclamantul a înaintat o cerere pârâtului prin care a solicitat, includerea perioadei de studii 1992-1996 și calcularea vechimii în muncă în organele afacerilor interne și eliberarea certificatului corespunzător cu privire la confirmarea îndeplinirii serviciului neîntrerupt în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în perioada 12 septembrie 1992-1 septembrie 2021.

Prin răspunsul nr. ***** din 31 mai 2022, Ministerul Afacerilor Interne i-a comunicat reclamantului motivele din care cerințele acestuia nu pot fi satisfăcute.

Ulterior, la 13 iulie 2022 reclamantul a înaintat cerere prealabilă cu aceleași solicitări, care a fost respinsă prin răspunsul nr. ***** din 22 iulie 2022.

În rezultat, reclamantul a intentat prezenta acțiune împotriva Ministerului Afacerilor Interne, terț Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 22 iulie 2022 și nr. ***** din 31 mai 2022, obligarea includerii și calculării vechimii în

muncă pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne a anilor de studii 1992-1996 considerându-l încadrat în serviciul organelor afacerilor interne din 12 septembrie 1992, obligarea eliberării certificatului cu privire la confirmarea îndeplinii serviciului neîntrerupt în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pentru perioada 12 septembrie 1992-1 septembrie 2021, precum și acțiune împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Ministerul Afacerilor Interne, privind anularea răspunsurilor nr. ***** din 29 iulie 2022, precum și nr. ***** din 6 septembrie 2022 cu obligarea includerii și calculării vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în organele afacerilor interne a anilor de studii 1992-1996 considerându-l încadrat în serviciul organelor afacerilor interne din 12 septembrie 1992.

În drept, Colegiul notează că, potrivit art. 18 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nr. 1544 din 23 iunie 1993, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art. 13 lit. a) militarilor care satisfac serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul:

a) serviciul militar activ, serviciul în organele afacerilor interne în funcțiile corpului de comandă și în trupe, serviciul în cadrul sistemului penitenciar și/sau sistemului administrației penitenciare, serviciul în detașamentele și formațiunile de partizani; timpul lucrat în ministere și departamente, instituții și organizații civile, cu încadrare în serviciu militar activ sau în organele afacerilor interne; timpul aflării în prizonierat, dacă acesta nu a fost benevol și dacă militarul nu a săvârșit în prizonierat infracțiuni împotriva Patriei; timpul aflării sub arest și ispășirii de pedeapsă al militarilor, al persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și al funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, deferiți fără temei justiției sau supuși represiunilor nedrepte și reabilitați ulterior; timpul lucrat în Departamentul de Stat pentru Problemele Militare și în Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale;

b) timpul de studii în instituții de învățământ superior civil, dar nu mai mult de 5 ani, calculându-se 6 luni de serviciu pentru un an de studii – persoanelor din corpul de ofițeri militari și din corpul de comandă (cu excepția corpului de ofițeri inferiori) al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare;

c) timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite – în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație până la intrarea în vigoare a prezentei legi;

d) serviciul în forțele armate, în organele securității de stat și în organele afacerilor interne ale fostei U.R.S.S. și ale altor state, dacă militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare au fost transferați, în modul stabilit, în Forțele Armate,

în organele securității statului și în organele afacerilor interne ale Republicii Moldova;

e) 2 ani de vechime în muncă în ramurile civile înrudită cu specialitatea lor militară pentru un an de serviciu, dar nu mai mult de 10 ani de serviciu – persoanelor din corpul de ofițeri și din corpul de comandă (cu excepția celui inferior) al organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare;

f) alte perioade de activitate prevăzute de legislație.

Totodată, art. 39 alin. (2), alin. (4) și alin. (5) din Legea privind sistemul public de pensii, nr. 156 din 14 octombrie 1998, statuează că, angajatorul este obligat să prezinte organului de asigurări sociale informații privind asiguratul angajat, datele necesare ținerii contului personal al acestuia. Angajatorul este obligat să prezinte organului de asigurări sociale sau persoanei îndreptățite, în termen de 10 zile de la solicitare, informații necesare pentru stabilirea pensiei. Angajatorul și angajatul poartă răspundere, în modul stabilit de legislația în vigoare, pentru autenticitatea actelor și datelor prezentate organului de asigurări sociale.

În acord cu art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nr. 1544 din 23 iunie 1993, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

În temeiul art. 49 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, nr. 1544 din 23 iunie 1993, militarii în termen, militarii care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și sistemului penitenciar, funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ofițerii de protecție și colaboratorii organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și membrii familiilor acestora depun cerere de stabilire a pensiei la organul de asigurări sociale. Acordarea drepturilor la pensie sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie, emisă de organul de asigurări sociale în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii cu toate actele necesare. Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate.

Conform art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, la calcularea

vechimii în muncă la stabilirea pensiei pentru vechime în muncă conform Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare se ia în considerare:

a) serviciul militar activ în Armata Națională a Republicii Moldova, trupele de grăniceri, de carabinieri, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, alte formațiuni militare;

b) serviciul în organele securității statului, organele afacerilor interne, Poliția de Frontieră, organele Centrului Național Anticorupție și în organele sistemului administrației penitenciare în funcții publice cu statut special;

c) perioada activității în ministere și departamente, instituții și organizații civile, cu menținerea în serviciul militar activ sau în statele organelor afacerilor interne, Poliției de Frontieră, organelor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare; aflarea în prizonierat, de acesta nu a fost benevol și dacă militarul aflat în prizonierat nu a săvârșit infracțiuni împotriva Patriei; timpul aflării sub arest și ispășirii pedepsei de către militari, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpul de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorii Centrului Național Anticorupție și funcționarii publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, trași în mod neîntemeiat la răspundere penală sau supuși represiunilor și reabilitați ulterior; durata activității în Departamentul de Stat pentru Problemele Militare;

d) în cazul persoanelor din corpul de ofițeri și cel de comandă (cu excepția inferiorilor) din organele afacerilor interne, corpul de ofițeri al Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare – perioada studiilor în instituțiile de învățământ superior în diverse domenii, altele decât domeniile militării, securității și ordinii publice, la secția cu frecvență, dar cel mult cinci ani, calculându-se 6 luni de vechime în muncă pentru 1 an de studii;

e) durata serviciului în Forțele Armate, organele securității de stat și afacerilor interne și funcționarii publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare ale fostei U.R.S.S., precum și ale altor state, dacă militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și funcționarii publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, persoanele din corpul de ofițeri și subofițeri al Poliției de Frontieră au fost transferate, în modul stabilit, în Armata Națională, în organele securității statului și afacerilor interne și funcționarii publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, Poliția de Frontieră subordonată Ministerului Afacerilor Interne și alte formațiuni militare ale Republicii Moldova.

f) durata aflării rezerviștilor la concentrări speciale, legate de participarea la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova între 2 martie 1992

și 13 august 1992;

g) timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite – în condițiile avantajoase respective, inclusiv în condițiile stabilite de legislație până la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri;

h) perioada de activitate în instituțiile penitenciare în calitate de personal contractual;

i) în cazul colaboratorilor Centrului Național Anticorupție – vechimea în muncă în funcția de procuror sau anchetator în organele procuraturii, perioada activității operative în Garda Financiară.

În corespundere cu art. 41 din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, în vechimea în muncă care oferă dreptul la concediul de odihnă anual se includ următoarele perioade:

a) serviciul militar, serviciul special în cadrul organelor afacerilor interne, al Poliției și Poliției de Frontieră, al Serviciului Vamal (începând cu 20 martie 2005), al Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, al Forțelor Armate, al Centrului Național Anticorupție, al Serviciului de Informații și Securitate, al Departamentului Instituțiilor Penitenciare, al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, al Serviciului de Stat de Curieri Speciali, al Departamentului de Stat al Republicii Moldova pentru Problemele Militare și al altor formațiuni militare (speciale) create în conformitate cu legislația Republicii Moldova;

b) perioadele de activitate în cadrul autorităților care au fost reorganizate în autoritățile specificate la lit. a);

c) serviciul în cadrul organelor afacerilor interne, al forțelor armate, al organelor securității de stat și organelor pentru situații excepționale ale fostei URSS și ale altor state;

d) perioadele de activitate în ministere și departamente, instituții și organizații civile, cu menținerea în serviciul militar activ sau ca funcționar public cu statut special în statele structurilor menționate la lit. a);

e) perioadele de activitate în serviciul public;

f) perioadele de prizonierat dacă acesta nu a fost benevol și dacă persoana aflată în captivitate nu a săvârșit infracțiuni împotriva Republicii Moldova;

g) perioadele de aflare sub arest și de ispășire a pedepselor dacă persoana a fost trasă la răspundere penală în mod neîntemeiat sau a fost supusă unor represiuni și a fost reabilitată ulterior;

h) perioadele de studii în instituțiile de învățământ pentru ordine și securitate publică/militare (speciale), cele de studii la secția de zi în instituțiile de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării sau Serviciului de Informații și Securitate ale Republicii Moldova;

i) perioadele de studii în instituțiile de învățământ superior civil, la secția de zi, dar nu mai mult de 5 ani, calculându-se câte 6 luni de serviciu special pentru un an de studii;

j) perioada 2 martie – 13 august 1992, în care persoana s-a aflat ca rezervist la concentrări speciale, legate de participarea la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova;

k) perioadele de activitate în calitate de salariat civil în formațiunile de protecție civilă și ale serviciului de salvatori și pompieri;

l) alte perioade de activitate, în cazul în care acestea sânt prevăzute expres de legislație.

Prin prisma normelor legale incidente speței, Colegiul subliniază că dreptul la pensie pentru vechime în serviciu și modalitatea de determinare a vechimii necesare pentru acordarea acestui drept sunt reglementate prin norme speciale, iar perioadele care pot fi valorificate la stabilirea vechimii nu pot fi extinse prin analogie sau prin interpretarea extensivă a unor dispoziții care nu prevăd în mod expres situația pretinsă de reclamant. În materia prestațiilor de asigurări sociale, inclusiv a pensiilor stabilite în temeiul Legii nr. 1544/1993, autoritatea competentă este ținută să aplice întocmai perioadele și condițiile prevăzute de lege pentru determinarea vechimii în serviciu.

În acest sens, art. 18 din Legea nr. 1544/1993 stabilește în mod expres perioadele care se includ în vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei. Norma menționată distinge între serviciul efectiv în organele afacerilor interne, anumite perioade asimilate acestuia și alte perioade expres prevăzute de legiuitor. Or, simpla frecventare a unei instituții de învățământ militar dintr-un alt stat nu este prevăzută, în forma invocată de reclamant, ca perioadă care se echivalează cu serviciul în organele afacerilor interne ale Republicii Moldova.

Mai mult, art. 18 lit. b) din Legea nr. 1544/1993 reglementează expres timpul de studii în instituții de învățământ superior civil, în anumite condiții și în limitele stabilite de lege. Prin urmare, legiuitorul a prevăzut în mod concret ipotezele în care perioada studiilor poate fi valorificată la stabilirea vechimii pentru pensie. Această reglementare confirmă că nu orice perioadă de studii, indiferent de instituția frecventată sau de caracterul acesteia, poate fi inclusă automat în vechimea în serviciu, ci numai acele perioade și în condițiile expres stabilite de cadrul normativ.

În aceeași ordine de idei, prevederile art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 nu conduc la concluzia susținută de apelant. Dimpotrivă, norma delimitează în mod expres perioada studiilor care poate fi luată în calcul și stabilește condițiile concrete de valorificare a acesteia. Faptul că regulamentul face referire la studiile în instituțiile de învățământ superior nu poate fi interpretat în sensul că orice studii desfășurate într-o instituție cu profil militar, inclusiv studiile liceale efectuate în România, se echivalează cu serviciul în organele afacerilor interne.

La caz, Colegiul apreciază că, deși circumstanța frecventării de către reclamant a studiilor la Liceul Militar „Neagoe Basarab” din or. Buzău, România în perioada 12 septembrie 1992 – iulie 1996 nu este contestată, împrejurarea respectivă, prin ea însăși, nu este suficientă pentru a concluziona că perioada indicată constituie vechime în serviciu în cadrul organelor afacerilor interne ale Republicii Moldova și urmează a fi valorificată la stabilirea pensiei pentru vechime în serviciu.

Sub acest aspect, Colegiul reține că problema juridică dedusă judecății nu constă în stabilirea caracterului militar al instituției de învățământ frecventate de reclamant, ci în

determinarea existenței unui temei legal care să permită includerea perioadei respective în vechimea în serviciu relevantă pentru stabilirea pensiei în condițiile Legii nr. 1544/1993. Or, existența unui regim militar al instituției de învățământ, precum și faptul că reclamantul a fost delegat la studii printr-un ordin al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, nu echivalează, în lipsa unei prevederi legale exprese, cu îndeplinirea serviciului în cadrul organelor afacerilor interne.

În aceeași ordine de idei, nici referirea apelantului la pct. 63^1 lit. d) din Regulamentul cu privire la serviciul în organele afacerilor interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 334 din 8 iulie 1991, nu este de natură să schimbe această concluzie, întrucât norma invocată nu poate fi interpretată izolat, ci numai în coroborare cu celelalte prevederi ale Regulamentului.

Potrivit pct. 2 al Regulamentului cu privire la angajarea drepturile și obligațiile și răspunderea efectivului de trupă și corpului de comandă al organelor afacerilor interne ale Republicii Moldova nr. 334/1991 (*abrogat prin Hotărârea Guvernului 283 din 24 aprilie 2013 MO97-103/3 mai 2013 art. 341*), din efectivul de trupă și corpul de comandă al organelor afacerilor interne făceau parte persoanele care ocupau funcțiile prevăzute în statele de organizare ale organelor afacerilor interne și dețineau gradele speciale corespunzătoare.

Așadar, includerea perioadei studiilor în instituții de învățământ militar (special) în vechimea în serviciu era condiționată de existența calității de efectiv al organelor afacerilor interne, condiție pe care apelantul nu o întrunea în perioada 1992–1996. Or, la momentul înmatriculării la Liceul Militar „Neagoe Basarab” din mun. Buzău, apelantul avea vârsta de 15 ani și nu deținea calitatea de angajat al organelor afacerilor interne și nici un grad special în cadrul acestora. În consecință, perioada studiilor liceale nu poate fi asimilată perioadei de serviciu în organele afacerilor interne și, respectiv, nu poate fi inclusă în vechimea în muncă necesară pentru stabilirea pensiei în condițiile Legii nr. 1544/1993.

Totodată, nu poate reținută nici susținerea apelantului, potrivit căruia prin delegarea sa la studii în temeiul Ordinului MAI nr. ***** din 2 septembrie 1992, acesta ar fi fost încadrat în serviciul organelor afacerilor interne începând cu 12 septembrie 1992. O asemenea concluzie însă nu rezultă din înscrisurile invocate și nici din conținutul ordinului menționat. Delegarea la studii, în scopul pregătirii cadrelor pentru organele afacerilor interne, nu este identică juridic cu numirea într-o funcție cu statut special în cadrul organelor afacerilor interne și nici cu încadrarea în efectivul acestora.

Dimpotrivă, din conținutul certificatului ***** din 7 septembrie 2021 rezultă că serviciul neîntrerupt în cadrul Ministerului Afacerilor Interne în funcții cu statut special/polițienesc/militar a fost confirmat începând cu 19 iulie 1996, în baza Ordinului Academiei de Poliție „Ștefan cel Mare” ***** din 19 septembrie 1996, și până la 1 septembrie 2021. Respectiv, înscrisul oficial emis de autoritatea competentă confirmă începerea serviciului în funcție cu statut special ulterior absolvirii studiilor, iar apelantul nu a prezentat probe suficiente care să demonstreze că, în perioada 12 septembrie 1992 – iulie

1996, acesta a deținut o funcție în cadrul organelor afacerilor interne ale Republicii Moldova sau că, printr-un act juridic individual de numire, a fost încadrat în serviciu cu statut special.

În acest context, nu poate fi primită nici susținerea potrivit căreia Ordinul IGP nr. ***** din 15 iulie 2019 ar demonstra că perioada 1992–1996 constituie vechime în serviciu pentru stabilirea pensiei. Acest ordin a fost emis în scopul determinării vechimii în muncă relevante pentru stabilirea treptei de salarizare, iar vechimea utilizată pentru stabilirea drepturilor salariale nu este, în mod automat, identică cu vechimea în serviciu care constituie temei pentru stabilirea pensiei în condițiile Legii nr. 1544/1993. Diferitele instituții juridice ale vechimii sunt determinate de normele speciale aplicabile fiecărui drept, iar valorificarea unei perioade pentru un anumit scop juridic nu generează, prin ea însăși, obligația autorității de a o valorifica și pentru un alt scop, în lipsa unui temei legal expres.

Prin urmare, faptul că, la stabilirea treptei de salarizare în anul 2019, autoritatea a luat în considerare o anumită perioadă de activitate sau de studii nu poate constitui, în sine, dovada existenței unui drept dobândit la includerea aceleiași perioade în vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei. Cele două operațiuni au finalități juridice distincte și se realizează în baza unor norme juridice diferite.

Colegiul nu poate reține nici argumentul apelantului referitor la pretinsa încălcare a unui drept dobândit ca urmare a abrogării ulterioare a legislației în temeiul căreia acesta susține că i s-ar fi recunoscut dreptul la includerea perioadei de studii. În speță, apelantul nu demonstrează că, anterior abrogării normelor invocate, i-ar fi fost recunoscut și stabilit în mod definitiv un drept subiectiv la includerea perioadei 12 septembrie 1992 – 1996 în vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei. Dimpotrivă, problema includerii acestei perioade a fost ridicată de reclamant abia în anul 2022, după încetarea raporturilor de serviciu și după stabilirea pensiei.

Prin urmare, nu se pune problema retragerii unui drept deja recunoscut și exercitat, ci a constatării, în prezent, a existenței unui temei juridic pentru valorificarea unei perioade anterioare la stabilirea unui drept de pensie. Într-o asemenea situație, este necesară identificarea normei juridice care instituia, la momentul relevant și pentru categoria concretă de persoane din care făcea parte reclamantul, dreptul pretins. Simpla invocare a principiului neretroactivității sau a existenței unui pretins „drept dobândit” nu este suficientă pentru a suplini lipsa unui asemenea temei.

În aceste condiții, interpretarea propusă de apelant, potrivit căreia orice normă care recunoaște o anumită perioadă ca vechime pentru un anumit drept ar impune valorificarea acesteia pentru toate celelalte drepturi aferente statutului profesional, este lipsită de suport juridic. Vechimea în muncă reprezintă o noțiune al cărei conținut și efecte juridice sunt determinate de norma care o reglementează în raport cu dreptul concret solicitat.

Totodată, Colegiul apreciază că argumentele apelantului referitoare la caracterul militar al studiilor și la faptul că elevii erau încadrați într-un regim specific militar nu sunt suficiente pentru a demonstra că acesta a prestat serviciu militar sau serviciu în organele afacerilor interne în perioada respectivă. Statutul elevului unei instituții militare nu se

confundă, prin el însuși, cu statutul persoanei încadrate în serviciu militar sau într-o funcție cu statut special în cadrul unei autorități publice. Pentru calificarea unei perioade drept serviciu este necesară existența raportului juridic corespunzător, stabilit în condițiile legii.

Deasemenea, împrejurarea că reclamantul a fost delegat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova pentru efectuarea studiilor în România nu schimbă natura juridică a raportului. Scopul instituțional urmărit de autoritate și anume pregătirea unor viitoare cadre pentru organele afacerilor interne nu este echivalent cu existența unui raport de serviciu în perioada studiilor. Faptul că studiile au fost efectuate în interesul autorității sau că reclamantul urma ulterior să activeze în cadrul acesteia nu poate conduce, în lipsa unei dispoziții legale exprese, la transformarea perioadei de studii într-o perioadă de serviciu.

Cât privește solicitarea de obligare a Ministerului Afacerilor Interne să emită un certificat prin care să confirme îndeplinirea neîntreruptă a serviciului în perioada 12 septembrie 1992 – 1 septembrie 2021, Colegiul reține că aceasta este o pretenție subsecventă solicitării privind recunoașterea perioadei de studii ca vechime în serviciu. În condițiile în care nu există temei juridic pentru includerea perioadei 12 septembrie 1992 – 19 iulie 1996 în vechimea în serviciu, nu există nici temei pentru obligarea autorității să emită un certificat care să ateste o situație juridică ce nu corespunde raporturilor de serviciu stabilite și confirmate prin actele administrative existente.

Prin urmare, prima instanță a apreciat corect că Ministerul Afacerilor Interne nu poate fi obligat să înscrie în certificatul privind vechimea în serviciu o perioadă în care reclamantul nu a fost încadrat într-o funcție cu statut special în cadrul organelor afacerilor interne și pentru care nu a fost identificat un temei legal de asimilare.

Suplimentar, critica referitoare la neexercitarea dreptului de a fi audiat nu poate determina anularea actelor contestate. Dreptul la audiere constituie o garanție procedurală importantă, însă încălcarea sa nu poate fi apreciată abstract, fără examinarea naturii procedurii și a efectului concret al pretinsei omisiuni asupra drepturilor persoanei. În speță, reclamantul și-a expus în detaliu poziția prin cererea inițială și prin cererea prealabilă, indicând temeiurile de fapt și de drept pe care și-a întemeiat solicitarea. Autoritățile au examinat aceste argumente și au comunicat soluția adoptată.

A contrario, apelantul nu a indicat ce circumstanțe de fapt suplimentare, relevante pentru soluționarea cererii, ar fi putut fi prezentate în cadrul unei audieri și care nu au fost puse la dispoziția autorității prin cererile sale scrise. În consecință, nu este suficientă invocarea formală a neaudierii pentru a concluziona că procedura administrativă a fost viciată într-o asemenea măsură încât actele emise să fie anulate.

Mai mult, pretinsele vicii procedurale nu pot fi analizate izolat de rezultatul procedurii administrative și de temeinicia soluției. În situația în care autoritatea a examinat problema juridică invocată de reclamant și a constatat că legislația nu permite valorificarea perioadei respective, iar reclamantul nu demonstrează existența unui temei legal contrar, nu poate fi

dispusă anularea actului exclusiv pentru o pretinsă omisiune formală care nu a influențat soluția și nu a afectat efectiv posibilitatea reclamantului de a-și apăra drepturile.

În această ordine de idei, Colegiul reține că obligația instanței de a cerceta starea de fapt din oficiu, consacrată de art. 219 din Codul administrativ, a fost respectată de instanța de fond. Prima instanță nu s-a limitat la verificarea formală a actelor contestate, ci a analizat înscrisurile prezentate de părți, natura perioadei de studii, cadrul legal referitor la calcularea vechimii și competențele autorităților implicate. Prin urmare, susținerea apelantului privind o examinare incompletă a cauzei nu este confirmată de materialele dosarului.

Colegiul reține, deasemenea, că apelantul nu a prezentat în fața instanței de apel probe care să demonstreze că, în perioada 12 septembrie 1992 – 1996, a avut statutul juridic de persoană încadrată în serviciul organelor afacerilor interne ale Republicii Moldova. Nu a fost prezentat un act de numire într-o funcție cu statut special, un document care să ateste acordarea unui grad special, includerea în statele organelor afacerilor interne sau un alt înscris care să demonstreze existența unui raport de serviciu distinct de raportul educațional.

În aceste condiții, simpla formulare a tezei că reclamantul trebuie considerat „încadrat în serviciul organelor afacerilor interne din 12 septembrie 1992” nu este suficientă pentru a produce efectul juridic urmărit. O asemenea calificare trebuie să se întemeieze pe acte juridice și norme legale, iar nu exclusiv pe scopul pentru care reclamantul a fost delegat la studii.

Subsecvent, nici critica privind nemotivarea actului administrativ contestat nu poate fi reținută. Din conținutul răspunsurilor contestate rezultă că autoritățile au comunicat reclamantului motivele pentru care solicitarea sa nu poate fi admisă. Motivarea unui act administrativ trebuie să permită destinatarului să înțeleagă rațiunea soluției și să exercite efectiv dreptul de contestare, însă nu presupune ca autoritatea să reproducă exhaustiv toate susținerile persoanei sau să le analizeze într-o manieră identică unei hotărâri judecătorești. Faptul că apelantul nu împărtășește concluziile autorității emitente nu echivalează cu lipsa motivării actului administrativ.

Or, obligația de motivare nu presupune că autoritatea trebuie să răspundă în actul administrativ la fiecare argument formulat de persoană în aceeași manieră sau cu nivelul de detaliere dorit de aceasta. Este suficient ca din act să rezulte în mod inteligibil considerentele de fapt și de drept care au determinat soluția adoptată, astfel încât destinatarul să poată înțelege rațiunea refuzului și, după caz, să îl conteste în fața instanței. În prezenta cauză, faptul că reclamantul a fost în măsură să formuleze o acțiune judecătorească detaliată și ulterior o cerere de apel, contestând punctual temeiurile refuzului, confirmă că raționamentul autorităților i-a fost accesibil și a putut fi supus controlului judecătoresc.

Prin urmare, Colegiul consideră că o asemenea motivare satisface deziderateле impuse de art. 31 și 118 din Codul administrativ, or, în motivare se indică temeiurile de drept, precum și temeiurile de fapt pe baza cărora s-a reținut aplicabilitatea normelor legale incidente speței și pe care le-au luat în considerare autoritățile publice la adoptarea actelor administrative contestate.

În altă ordine de idei, caracterul nefavorabil al unui act administrativ nu conduce, prin el însuși, la concluzia ilegalității acestuia. Potrivit art. 11 din Codul administrativ, refuzul acordării avantajului solicitat poate constitui un act administrativ individual defavorabil, însă legalitatea unui asemenea act urmează a fi apreciată prin raportare la competența autorității, temeiul juridic, situația de fapt și respectarea procedurii administrative. În speță, apelantul nu a demonstrat că refuzul autorităților de a valorifica perioada studiilor a fost adoptat cu încălcarea unei norme care îi conferea în mod expres dreptul pretins.

În acest sens, Colegiul subliniază că sarcina instanței nu este de a substitui voința autorității administrative și de a crea un drept care nu rezultă din legislația aplicabilă, ci de a verifica dacă activitatea administrativă contestată a fost exercitată în limitele legii și dacă dreptul pretins de persoană rezultă din cadrul normativ incident. Or, în speță, apelantul nu a identificat o dispoziție legală care să instituie, în raport cu situația sa concretă, dreptul necondiționat la includerea studiilor efectuate în perioada 1992–1996 la Liceul Militar „Neagoe Basarab” din Buzău în vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei în temeiul Legii nr. 1544/1993.

În contextul celor expuse, Colegiul reține că simplul dezacord al reclamantului cu soluția adoptată de autorități nu echivalează cu existența unei vătămări ilegale a unui drept în sensul art. 17 și art. 189 din Codul administrativ. Pentru anularea unui act administrativ individual nu este suficient ca destinatarul să considere că autoritatea ar fi trebuit să adopte o altă soluție, ci este necesar să se demonstreze nelegalitatea actului prin raportare la competență, procedură, situația de fapt și normele de drept material aplicabile.

Referitor la actele emise de Casa Națională de Asigurări Sociale, Colegiul reține că nici acestea nu pot fi considerate nelegale pentru faptul că nu au valorificat perioada 1992–1996 în vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei. Casa Națională de Asigurări Sociale nu dispune de competența de a crea sau extinde, prin propria apreciere, categoriile de perioade care se includ în vechimea pentru pensie. Calcularea și stabilirea pensiei urmează a fi efectuate în baza datelor și documentelor privind serviciul și vechimea confirmate de autoritatea competentă și cu respectarea cadrului normativ aplicabil.

Cu alte cuvinte, Colegiul reține că, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis actele administrative contestate în baza Certificatului ***** din 7 septembrie 2021 privind vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei. În acest sens, Colegiul menționează că, prin raportare la normele legale pre citate, rezultă că Casa Națională de Asigurări Sociale dispune de împuterniciri de a verifica autenticitatea actelor prezentate ce ar confirma vechimea în muncă și nu este autoritatea competentă să stabilească în mod autonom perioadele ce urmează a fi valorificate în condiții preferențiale și nici să modifice datele înscrise în certificatul emis de Centrul Național Anticorupție.

În consecință, în lipsa unui certificat sau a unui alt act oficial emis de Ministerul Afacerilor Interne prin care perioada 1992–1996 să fie recunoscută drept vechime în serviciu în sensul Legii nr. 1544/1993, Casa Națională de Asigurări Sociale nu putea proceda, în mod legal, la includerea acesteia în calculul pensiei exclusiv în baza afirmațiilor reclamantului și

a interpretării proprii a normelor invocate. Or, obligația Casei Naționale de Asigurări Sociale este de a aplica legislația în vigoare și actele constatatoare emise de autoritățile competente, iar nu de a substitui autoritatea competentă în stabilirea faptului juridic al vechimii în serviciu.

În consecință, Colegiul apreciază că prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt și a aplicat în mod corespunzător normele de drept material și procedural incidente. Hotărârea contestată este întemeiată atât sub aspectul concluziei că perioada studiilor efectuate la Liceul Militar „Neagoe Basarab" nu poate fi valorificată, în condițiile prezentei cauze, ca vechime în serviciu pentru stabilirea pensiei, cât și sub aspectul respingerii criticilor referitoare la pretinsa nelegalitate procedurală a actelor administrative emise de autorități.

Inter alia, apelantul nu a demonstrat existența unei erori de fapt sau de drept care să justifice casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 martie 2025, iar argumentele formulate în apel sunt întemeiate pe o interpretare extensivă a unor norme care nu prevăd în mod expres includerea studiilor liceale efectuate într-o instituție de învățământ militar din România în vechimea pentru stabilirea pensiei în condițiile Legii nr. 1544/1993, considerente din care nu sunt temeiuri pentru anularea răspunsurilor emise de Ministerul Afacerilor Interne și Casa Națională de Asigurări Sociale și nici pentru obligarea acestor autorități să emită actele solicitate de reclamant.

În consecință, Colegiul concluzionează că actele administrative contestate nu sunt afectate de ilegalitate, iar soluția instanței de fond privind respingerea acțiunii este legală și întemeiată, or criticile formulate prin cererea de apel nu oferă motive pentru modificarea sau casarea acesteia, motiv pentru care apelul declarat de Andriuță Constantin urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 martie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ și articolelor 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Apelul declarat de Andriuță Constantin, se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 19 martie 2025.

Decizia cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Președintele ședinței,
Judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Bagrin Lucia
Cașcaval Andrei

Copia corespunde originalului / judecător/